

ردیف	نمره
۱	مشخص کنید کدام یک از موارد زیر تعریف و کدام یک استدلال هستند؟ ۱- چون قاشق چوبی گرما را منتقل نمی‌کند، غذا را با آن هم بزنی دستت نمی‌سوزد. ۲- منطق، علمی است که از خطای ذهن جلوگیری می‌کند. ۳- معلم ما در کلاس است، پس در خانه‌اش نیست. ۴- ترابری یعنی حمل‌ونقل کالا یا مسافر از جایی به جای دیگر.
۲	نوع تعریف‌های زیر را مشخص کنید؟
	الف کشور به ایران، عراق، مصر، برزیل و ... کشور گفته می‌شود.
	ب اسطقس - عنصر
۳	نوع استدلال زیر را مشخص کنید. گلی خوشبوی در حمام روزی رسید از دست محبوبی به دستم بدو گفتم که مشکلی یا عیبری که از بوی دلاویز تو مستم بگفتا من گلی ناچیز بودم ولیکن مدتی با گل نشستم کمال همنشین در من اثر کرد وگرنه من همان خاکم که هستم
۴	نوع استدلال زیر را مشخص کنید. از تنگی چشم پیل معلوم شد / آنان که غنی‌ترند محتاج‌ترند
۵	نوع استدلال زیر را مشخص کنید. دانشجو از استاد تقاضا می‌کند که مقاله‌اش را چاپ کند. استاد گفت «یک بار مقاله دانشجویی را چاپ کردم برای همه عمرم بس است»
۶	نوع استدلال زیر را مشخص کنید. سقراط انسان است و هر انسانی میرا است. پس سقراط میرا است.
۷	منطق، علمی است که تبخّر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد.
۸	از اقسام مغالطه: «مغالطه توسل به معنای ظاهری» و «مغالطه ابهام در عبارات» را تعریف کنید.
۹	اشکال تعریف‌های زیر را مشخص کنید:
	الف عارفی را پرسیدند: جوانمردی چیست؟ گفت: ترک کام‌جویی. گفتند: کام‌جویی کدام است؟ گفت: ترک جوانمردی.
	ب امتداد: بُعد مَقْطُور در اجسام را گویند.
	ث ماهی: مهره‌داری که دارای آبشش است.

ردیف	نمره	
		پ نقاشی: تصویری کشیده شده بر پارچه با قلم مو
		ت دقت: استعدادی نفسانی است که به وسیله آن، ذهن مطلبی را به دقت بررسی می کند.
		ث ماهی: مهره داری که دارای آبشش است.
۱۰	۲	در عبارتهای زیر، جاهای خالی را با مناسب ترین کلمه تکمیل کنید.
		الف از آنجایی که آموختن دانش منطق همانند رانندگی نیاز به تمرین و ممارست دارد، منطق دانشی است.
		ب کاربرد لفظ «مدرسه» در عبارت «از مدرسه اجازه گرفتم» از نوع دلالت است.
		پ مفاهیمی که در خارج از ذهن یک مصداق دارند و قابلیت داشتن بیش از یک مصداق را دارند، مفاهیمی هستند.
		ت یکی از روش های مقابله مغالطه ، توجه به وجوه اختلاف است.
۱۱	۱	مغالطه های ستون سمت چپ با کدام یک از عبارتهای ستون سمت راست مرتبط است؟ (یک مورد اضافی است) الف) اتومبیل دزدیده شده توسط سعید پیدا شد. ب) بهروز با همسرش دو سال اختلاف دارد. ج) او به من گفت: «دستی بر آتش دارم.» گفتم: «چرا دستت گرم نیست؟» د) مجید خودکار حمید را به برادرش داد. ۱- مغالطه اشتراک لفظ ۲- مغالطه توسل به معنای ظاهری کلمات ۳- مغالطه نگارشی ۴- مغالطه تمثیل ناروا ۵- مغالطه در ابهام در مرجع ضمیر
۱۲	۰.۵	از چه جهت مغالطه مانند بیماری است و چرا دانستن مغالطات برای منطق دان ضروری است؟
۱۳	۲	هر یک از موارد سمت راست، با کدام گزینه در سمت چپ مرتبط است؟ الف) تعریف لغوی ب) کلی ج) تعریف مفهومی د) جزئی ۱) تحلیل مفهوم ۲) نماز ظهر ۳) نحوه شکل گیری لفظ ۴) خلیج فارس
۱۴	۰.۵	مفهوم و مصداق را تعریف کنید.
۱۵	۰.۵	تعریف لغوی کلمات «پهپاد» و «شابک» را بنویسید.
۱۶	۱	چرا از ترکیب انواع تعریف استفاده می کنیم؟

ردیف	نمره	
۱۷	۱	رابطه میان مفاهیم زیر را مشخص کنید. الف) هندی - آسیایی ب) درخت - درخت سیب ج) یخ - آب د) لباس - مشکی
۱۸	۰.۲۵	اجزاء تعریف را چه چیزی تشکیل می‌دهد؟
۱۹	۰.۲۵	چه نوع تعریفی در بیشتر موارد به معرفی بهتر مفهوم مجهول کمک می‌کند؟
۲۰	۰.۵	اشکال هریک از تعریف‌های زیر را مشخص کنید. الف) معماری یعنی موسیقی منجمد. ب) فعل یعنی کلمه‌ای که بر انجام کاری در زمان دلالت می‌کند.
۲۱		علت توجه ویژه به مبحث الفاظ در منطق چیست؟
۲۲		نوع تعریف‌های (مفهومی / از طریق ذکر مصادیق / لفظی) زیر را مشخص کنید.
		الف) رسانه: مجلات، رادیو، ماهواره، اینترنت
		ب) پانتومیم: نمایشی است که معمولاً توسط یک بازیگر انجام می‌گیرد و در آن از هیچ کلامی استفاده نمی‌شود.
		پ) سیاره: مانند مریخ، زهره و ...
		ت) سنج: از ریشه سنه و دژ است.
۲۳		اشکال تعاریف زیر را بیان کنید.
		الف) جاندار: موجودی که دارای حواس پنج‌گانه است.
		ب) ماه: گوشواره آسمان
۲۴		تعیین کنید کدام یک از جملات زیر نادرست و کدام یک درست هستند.
		الف) چون منطق علم نظری است به همین دلیل برای فهم آن نیازمند به تمرین و تکرار هستیم.
		ب) نشان دادن وجوه اختلاف، یکی از روش‌های مقابله با مغالطه تمثیل ناروا است.
		پ) در طبقه‌بندی مفاهیم هر طبقه از مفاهیم نسبت به مفاهیم زیرمجموعه خود رابطه تباین دارند.
		ت) عبارت «دست خدا به همراهتان» و «دستم را بردم» به ترتیب دلالت التزام و تضمن می‌باشند.
		ث) گاهی اوقات ریشه اصلی اختلافات ناشی از مشخص نبودن مفاهیم و نداشتن تعریف دقیق از آنها است.

ردیف		نمره
۲۵	جاهای خالی را با عبارات مناسب کامل کنید.	
	الف) دانستن منطق تنها برای ارزیابی به کار نمی‌رود.	
	ب) برای مغالطهٔ توسل به معنای ظاهری حتماً باید پای دلالت وسط باشد.	
	پ) در نسبت عموم و خصوص من وجه هر دو مفهوم دارای مصادیق هستند.	
	ت) برای طبقه‌بندی امور مختلف در نظر داشتن میان مفاهیم از اهمیت زیادی برخوردار است.	
	ث) هدف از تعریف کردن شناختن و تصورات برای شنونده است.	
	ج) دانشمندان علوم تجربی تلاش می‌کنند با استفاده از استدلال‌های قوی مبنایی برای فراهم آورند.	

ردیف	نمره
۱	۱- استدلال ۲- تعریف ۳- استدلال ۴- تعریف
۲	
	الف) تعریف به مثال
	ب) تعریف لغوی
۳	استدلال تمثیلی
۴	استدلال تمثیلی
۵	استدلال تمثیلی
۶	استدلال قیاسی
۷	کاربردی
۸	به کار بردن معانی مطابقی، تضمینی و التزامی کلمات به جای یکدیگر به خطایی منتهی می شود که آن را «مغالطه توسل به معنای ظاهری» می نامند. ابهام در جملات که ناشی از مشخص نبودن مرجع ضمیر است، می تواند منشأ خطای اندیشه شود؛ از این رو آن را «مغالطه ابهام در عبارات» می نامند.
۹	
	الف) تعریف دوری
	ب) تعریف واضح نیست (استفاده از الفاظ دشوار در تعریف)
	پ) تعریف جامع افراد نیست و همه انواع نقاشی را شامل نمی شود.
	ت) تعریف دوری
	ث) مانع نیست، زیرا دوزیستان نیز دارای آبشش هستند.
۱۰	۲
	الف) کاربردی
	ب) التزامی
	پ) کلی
	ت) تمثیل ناروا
۱۱	الف) عبارت ۳ ب) عبارت ۱ ج) عبارت ۲ د) عبارت ۵
	۱

ردیف	نمره	
۱۲	۰.۵	مغالطه مثل بیماری برای ما ضرر دارد پس باید از آن دوری کنیم تا دچارش نشویم. همچنین بدانید که منطق دان اگر می‌خواهد جلوی مغالطه را بگیرد ابتدا باید بتواند آنها را بشناسد تا به آن دچار نشود. (صفحه ۴ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: مغالطه همچون بیماری است که باید از دچار شدن به آن برحذر بود یا باید از هر دو دوری کرد (۲۵/۰ نمره) و همچنین منطق دان باید مغالطات را بداند تا بتواند با آنها مبارزه کند یا دچار آنها نشود یا جلوی آنها را بگیرد. (۲۵/۰ نمره)
۱۳	۲	الف) (۳) نحوه شکل گیری لفظ (صفحه ۳۰ کتاب درسی) ب) (۲) نماز ظهر (صفحه ۲۰ و ۲۱ کتاب درسی) ج) (۱) تحلیل مفهوم (صفحه ۳۱ کتاب درسی) د) (۴) خلیج فارس (صفحه ۲۰ و ۲۱ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) (۳) نحوه شکل گیری لفظ (۵/۰ نمره) ب) (۲) نماز ظهر (۵/۰ نمره) ج) (۱) تحلیل مفهومی (۵/۰ نمره) د) (۴) خلیج فارس (۵/۰ نمره)
۱۴	۰.۵	مفهوم: فهمیدن معنای کلمات و درکی که از کلمات داریم. مصادق: به افراد یا اشیایی در جهان که مفاهیم بر آنها صدق می‌کنند، مصادق گفته می‌شود. (صفحه ۲۰ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: مفهوم: فهمیدن معنای کلمات و درکی که از کلمات داریم. (۲۵/۰ نمره) مصادق: به افراد یا اشیایی در جهان که مفاهیم بر آنها صدق می‌کنند، مصادق گفته می‌شود. (۲۵/۰ نمره)
۱۵	۰.۵	پهپاد: پرندۀ هدایت پذیر از دور شابک: شماره استاندارد بین المللی کتاب (صفحه ۳۰ و ۳۷ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: پهپاد: پرندۀ هدایت پذیر از دور (۲۵/۰ نمره) شابک: شماره استاندارد بین المللی کتاب (۲۵/۰ نمره)
۱۶	۱	از آنجا که هدف از تعریف کردن، شناساندن مفاهیم و تصورات مجهول برای شنونده است، در بیشتر موارد ارائه مجموعه‌ای از چند نوع مختلف از تعریف، به معرفی بهتر آن مفهوم کمک می‌کند. (صفحه ۳۲ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: از آنجا که هدف از تعریف کردن، شناساندن مفاهیم و تصورات مجهول برای شنونده است (۵/۰ نمره)، در بیشتر موارد ارائه مجموعه‌ای از چند نوع مختلف از تعریف، به معرفی بهتر آن مفهوم کمک می‌کند (۵/۰ نمره).
۱۷	۱	الف) عموم و خصوص مطلق: هر هندی آسیایی است / بعضی آسیایی‌ها هندی هستند / بعضی آسیایی‌ها هندی نیستند. ب) عموم و خصوص مطلق: هر درخت سیب درخت است / بعضی درخت‌ها درخت سیب هستند / بعضی درخت‌ها درخت سیب نیستند. ج) تباین: هیچ یخی آب نیست / هیچ آبی یخ نیست. د) عموم و خصوص من وجه: بعضی لباس‌ها مشکی هستند / بعضی لباس‌ها مشکی نیستند / بعضی مشکی‌ها لباس هستند / بعضی مشکی‌ها لباس نیستند. (صفحه ۲۲ و ۲۳ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) عموم و خصوص مطلق ب) عموم و خصوص مطلق ج) تباین د) عموم و خصوص من وجه

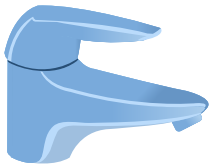
ردیف	نمره	
۱۸	۰.۲۵	تصورات؛ با تعریف کردن، یک تصور مجهول را به کمک چند تصور معلوم تعریف کرده‌ایم. تصورات یا مفاهیم اجزاء تعریف‌اند و تصدیقات یا قضایا اجزاء استدلال. نسبت تصور با تعریف و نسبت تصدیق با استدلال، از نسبت‌های چهارگانه، نسبت تباین است. (صفحه ۸ و ۹ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: تصورات (تصورات معلوم) (۰.۲۵ نمره)
۱۹	۰.۲۵	از آنجا که هدف از تعریف، شناساندن مفاهیم و تصورات مجهول برای شنونده است، در بیشتر موارد «ارائه مجموعه‌ای از چند نوع مختلف از تعریف» به معرفی بهتر آن مفهوم کمک می‌کند. (صفحه ۳۲ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: ارائه مجموعه‌ای از چند نوع مختلف از تعریف یا ترکیب انواع تعریف با یکدیگر (۰.۲۵ نمره)
۲۰	۰.۵	الف) هرگاه در تعریف از الفاظ مبهم و نامأنوس و ابهام و استعاره استفاده شود و تعریف به واسطه این موارد برای مخاطب یا شنونده ابهام‌آمیز باشد، تعریف واضح نخواهد بود. ب) این تعریف از فعل شامل افعالی که بر حالت دلالت می‌کنند، نمی‌شود؛ بنابراین جامع نیست. (صفحه ۳۴ و ۳۵ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: الف) واضح نیست (۰.۲۵ نمره) ب) جامع نیست (۰.۲۵ نمره)
۲۱		زیرا خطا در الفاظ موجب خطا در اندیشه می‌شود.
۲۲		
		الف) تعریف از طریق ذکر مصادیق (تعریف به مثال)
		ب) تعریف مفهومی (تحلیلی)
		پ) تعریف از طریق ذکر مصادیق (تعریف به مثال)
		ت) لفظی یا لغوی
۲۳		
		الف) جامع نیست
		ب) مبهم است
۲۴		
		الف) نادرست
		ب) درست
		پ) نادرست
		ت) درست
		ث) درست

نام آزمون: منطق دهم آزمون ۱

تعداد صفحه: ۸

ردیف	نمونه
۲۵	
	الف) اندیشه‌های فلسفی
	ب) التزامی
	پ) مشترک
	ت) نسبت‌های چهارگانه
	ث) مفاهیم - تصورات مجهول
	ج) استقرایی - علوم تجربی

ردیف	نمره	
۱		نوع تعریف‌های زیر را مشخص کنید؟
		الف) آب
		ب) در فیلمبرداری استودیویی معمولاً از تصاویر کلوزآپ استفاده می‌شود. کلوزآپ در فیلمبرداری استودیویی به معنای «از نزدیک» و «نمای بسته» است.
		پ) چشم
۲		نوع استدلال زیر را مشخص کنید. گلی خوشبوی در حمام روزی بدو گفتم که مشکي يا عبيري بگفتا من گلي ناچيز بودم کمال همنشين در من اثر کرد رسيد از دست محبوبی به دستم که از بوی دلاویز تو مستم وليکن مدتی با گل نشستم وگرنه من همان خاکم که هستم
۳		نوع استدلال زیر را مشخص کنید. هر مسلمانی موحد است، هیچ کافری موحد نیست، پس هیچ مسلمانی کافر نیست.
۴		نوع استدلال زیر را مشخص کنید. اگر خدا را یاری کنید، آنگاه، خدا نیز شما را یاری خواهد کرد. ما خدا را یاری می‌کنیم. نتیجه: خدا ما را یاری خواهد کرد.
۵		نوع مغالطات زیر را تعیین کنید: الف) چرا تمرین‌ها را حل نمی‌کنی و نشسته‌ای کتاب داستان می‌خوانی؟ چون دیرمان گفت بروید مطالعه کنید؛ نگفت بروید تمرین حل کنید! ب) سلمانی با تیغ دور سر فردی را اصلاح می‌کرد که ناگهان تیغ پوست وی را برید. فرد اعتراض کرد که سرم را بریدی. سلمانی گفت: سر بریده که حرف نمی‌زند!

ردیف	نمره	
		مشخص کنید کدام یک از موارد زیر تعریف و کدام یک استدلال هستند؟
		(الف) چون قاشق چوبی گرما را منتقل نمی کند، غذا را با آن هم می زنیم تا دستمان نسوزد.
		(ب) منطق، علمی است که از خطای ذهن جلوگیری می کند.
		(پ) معلم ما در کلاس است؛ پس در خانه اش نیست.
		(ت) ترابری یعنی حمل و نقل کالا یا مسافر از جایی به جایی دیگر.
۷		نوع دلالت لفظ بر معنا را در عبارت های زیر تعیین کنید.
		(الف) تند ورق نزن، کتابم را پاره کردی!
		(ب) فلانی شیر است.
		(پ) کتابم را گم کردم.
		(ت) ماشینم خراب شد.
۸		در کدام عبارت زیر کلمه تعریف، تعریف منطقی است؟ الف. ابتدا باید این اصطلاح جدید را برایتان تعریف کنم. ب. معلم در کلاس از دانش آموز ممتاز تعریف کرد.
۹		از شرایط تعریف «واضح بودن» را همراه با مثال توضیح دهید.
۱۰		از چه روشی می توان با مغالطه تمثیل ناروا، مقابله کرد؟
۱۱		کلماتی که توسط فرهنگستان زبان و ادب فارسی برای معادل های کلمات خارجی وضع می شوند، چه نوع تعریفی به شمار می آیند؟
۱۲		در موارد زیر به کمک استنتاج بهترین تبیین چه نتیجه ای می توان گرفت؟ تمامی احتمالات مختلف را ذکر کرده و بررسی نمایید:
		(الف) فردی در جلوی بیمارستان با عکس رادیولوژی جلوی شما را می گیرد و از شما کمک مالی می خواهد.
		(ب) مردم جلوی در خانه ای با ظرف غذا به صف ایستاده اند.
		(پ) در ایام محرم خیابانی که معمولاً خلوت بوده است، شلوغ شده است.
۱۳	۰.۷۵	در هر یک از موارد زیر، رابطه مصادیق دو مفهوم کلی کدام یک از نسبت چهارگانه است؟ (الف) میز و پایه میز (ب) جانداران و گیاهان (ج) دایره و شکل
۱۴		

ردیف	نمره	
	۰.۷۵	اشکال هر یک از تعریف‌های زیر را بنویسید.
		(الف) مثلث: شکل دارای سه ضلع مساوی است.
		(ب) آئینه: جسمی که منعکس‌کننده نور است.
		(پ) علت: چیزی است که معلول داشته باشد و معلول: چیزی است که علت داشته باشد.
۱۵	۰.۷۵	به ترتیب دلالت‌های لفظ مدرسه در عبارت زیر چگونه است؟ علی با خوشحالی وارد <u>مدرسه</u> شد ولی مشاهده کرد <u>مدرسه</u> را دزد برده است پس او مشغول به کمک برای مرتب کردن <u>مدرسه</u> شد.
۱۶	۱	منظور از ترکیب انواع تعریف چیست و یک مثال برای آن بزنید.
۱۷	۱	رابطه میان مفاهیم زیر را مشخص کنید. الف) هندی - آسیایی ب) درخت - درخت سیب ج) یخ - آب د) لباس - مشکی
۱۸		مفاهیم ستون سمت راست با کدام یک از مفاهیم ستون سمت چپ مرتبط است؟ (در ستون سمت چپ یک مفهوم اضافه است). <u>ستون سمت راست</u> الف) مفهوم ب) رابطه لفظ و معنا ج) در پاسخ به سؤال «چیست»؟ د) استفاده از کنایه و استعاره ه) مصداق و) حکم و قضاوت <u>ستون سمت چپ</u> ۱) حیطه زبانی و ذهنی ۲) تعریف ۳) حیطه خارج ۴) استدلال ۵) تصدیق ۶) صورت ذهنی ۷) دلالت التزامی
۱۹		تصور و تصدیق را در عبارت‌های زیر مشخص کنید.
		(الف) خوابِ نوشینِ بامدادِ رحیل
		(ب) امروز همه تویی و فردا همه تو
		(پ) روزی که دلم، در پی دلدار بود
		(ت) در خواب دیدم، بیدلی صد عاقل اندر پی روان

ردیف	نمره	
۲۰		در هریک از موارد زیر، کدام یک از نسبت‌های چهارگانه (تساوی / تباین / عموم و خصوص مطلق / عموم و خصوص من وجه) برقرار است؟
		الف) میز و پایه میز
		ب) گل و گل رز
		پ) مژه و پلک
		ت) محرک و متحرک
۲۱		اقسام تعریف‌های زیر را مشخص کنید (لغوی، از طریق ذکر مصادیق، مفهومی)
		الف) ناکامی: ناراحتی یا آشفتگی یا خشم ناشی از عقیم ماندن فعالیت یا شکست یا ...
		ب) بالان در گرگ بالان دیده: دام و تله مخصوص حیوانات
		پ) ستاره: جسمی کروی که در مرکز یک منظومه است.
		ت) سالاد: ترکیبی از خیار، گوجه‌فرنگی، پیاز، آبلیمو و ...
۲۲		درست یا نادرست بودن گزاره‌های ذیل را علامت بزنید.
		الف) دانش منطق تنها برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی به کار می‌رود.
		ب) منطق علمی است که در پی جلوگیری از خطای اندیشه نیست.
		پ) من بیدارم پس خواب نمی‌بینم یک استدلال است.
		ت) در عبارت «لطفاً نکشید» امکان روی دادن مغالطه نگارشی کلمات وجود دارد.
۲۳		اشکال تعریف‌های زیر را بیان کنید.
		الف) شب یعنی روز نباشد روز یعنی شب نباشد
		ب) هلال ماه: گوشواره آسمان
		پ) لوزی: شکلی است که دارای چهار ضلع است.
		ت) فلز: عنصری که در دمای معمولی جامد است.
۲۴		

ردیف	نمره
	اشکال تعاریف زیر را بیان کنید.
	الف) جاندار: موجودی که دارای حواس پنج گانه است.
	ب) ماه: گوشواره آسمان
۲۵	تباين را تعريف كنيد و تعيين كنيد ميان هريك از دو كلي کدام يك از نسبت چهارگانه برقرار است؟ الف) میوه و شیرین (ب) کفش و پا (ج) مربع و شکل (د) مثلث و سه ضلعی

ردیف	نمره
۱	
	الف) تعریف به مثال
	ب) تعریف لغوی
	پ) تعریف به مثال
۲	استدلال تمثیلی
۳	استدلال قیاسی
۴	استدلال قیاسی
۵	الف) توسل به معنای ظاهری / التزام - به مطابقه ب) توسل به معنای ظاهری / التزام - به مطابقه
۶	
	الف) چون قاشق چوبی گرما را منتقل نمی‌کند، غذا را با آن هم می‌زنیم تا دستان نسوزد. - استدلال
	ب) منطق، علمی است که از خطای ذهن جلوگیری می‌کند. - تعریف
	پ) معلم ما در کلاس است؛ پس در خانه‌اش نیست. - استدلال
	ت) ترابری یعنی حمل و نقل کالا یا مسافر از جایی به جایی دیگر. - تعریف
۷	
	الف) تند ورق نزن، کتابم را پاره کردی! - دلالت تضمن؛ منظور از کتابم: صفحات کتابم است.
	ب) فلانی شیر است. - دلالت التزامی؛ منظور از شیر: شجاع بودن است.
	پ) کتابم را گم کردم. - دلالت مطابقی؛ منظور از کتابم: کل کتاب است.
	ت) ماشینم خراب شد. - دلالت تضمن؛ منظور از ماشینم: بخشی از ماشین (مثلاً موتور آن یا بدنه آن) خراب شده است.
۸	گزینۀ «الف»؛ ابتدا باید این اصطلاح جدید را برایتان تعریف کنم.
۹	تعریف واضح‌تر از آنچه تعریف می‌کنیم، باشد. در تعریف باید از واژه‌های آشنا برای شنونده استفاده کنیم تا واضح و قابل فهم باشد و نباید از واژه‌هایی استفاده نماییم که درک آن‌ها برای شنونده دشوارترند و یا وی را به اشتباه می‌اندازند. به عبارت دیگر باید از مفاهیم روشن‌تر و شناخته‌شده‌تر استفاده کنیم. بدین جهت لازم است از الفاظ مبهم و نامأنوس و ایهام و استعاره پرهیز کنیم. به طور مثال: اگر در تعریف «امتداد»، بگوییم: بُعد مَقْطُور در اجسام را گویند. تعریف واضح نیست چون از الفاظ دشوار در تعریف استفاده کرده‌ایم.
۱۰	با ۲ روش می‌توان: ۱. توجه به وجوه اختلاف؛ به عنوان مثال اگر کسی بگوید «کتاب‌های قدیمی مانند کالای خوراکی‌اند که تاریخ مصرف آنها گذشته است؛ بنابراین قابل استفاده نیستند»، می‌توانیم

ردیف	نمره	
		بگوییم: ما داریم درباره کتاب صحبت می‌کنیم که محصول تفکر بشر است نه درباره مواد خوراکی، سپس به برخی از جنبه‌های اختلاف میان دو امر اشاره کنیم و بگوییم: برخی از کتاب‌های قدیمی جزء میراث فکری بشرند و مطالب آنها هنوز صحیح هستند. ۲. یافتن استقرای تمثیلی مخالف: راه دیگر مقابله با استقرای تمثیلی غلط، یافتن تمثیلی مخالف با آن است؛ مثلاً در رد استدلال فوق می‌توان گفت: خیر، کتاب‌های قدیمی مانند اشیاء قدیمی ارزشمندی هستند که باید به دقت از آنها نگهداری کرد.
۱۱		تعریف لغوی
۱۲		
		الف ممکن است واقعاً بیمار و نیازمند باشد. ممکن است شاید باشد. با توجه به زیاد شدن این نوع درخواست توسط شیدان، لازم است به سرعت حکم به بیمار و نیازمند بودن وی نکنیم. همچنین بهتر است تاریخ نسخه یا عکس رادیولوژی وی را ببینیم.
		ب به احتمال زیاد نذری می‌دهند. مخصوصاً اگر در ایام محرم باشد.
		پ احتمالاً دسته عزاداری از آنجا عبور می‌کند یا شربت توزیع می‌کنند؛ گرچه احتمال تصادف وجود دارد؛ اما احتمال آن کم است.
۱۳	۰.۷۵	الف) تباین ب) عموم و خصوص مطلق ج) عموم و خصوص مطلق
۱۴	۰.۷۵	
		الف جامع نبودن
		ب مانع نبودن
		پ دوری بودن
۱۵	۰.۷۵	(۱) دلالت اول مطابقی است؛ زیرا ورود به مدرسه به معنی اصلی کلمه است و به‌طور کلی بدانید وارد شدن به هر مکانی، دلالت مطابقی دارد. (۲) دلالت دوم التزامی است؛ زیرا منظور از مدرسه را دزد برده است، وسایل مدرسه است و معنای کنایی دارد. (۳) دلالت سوم تضمینی است؛ زیرا منظور از مرتب کردن مدرسه به معنی مرتب کردن بخشی از مدرسه است. (صفحه ۱۵، ۱۴ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: (۱) مطابقی (۲۵/۰ نمره) (۲) التزامی (۲۵/۰ نمره) (۳) تضمینی (۲۵/۰ نمره)
۱۶	۱	از آنجا که هدف از تعریف کردن، شناساندن مفاهیم و تصورات مجهول برای شنونده است، در بیشتر موارد ارائه مجموعه‌ای از چند نوع مختلف از تعریف، به معرفی بهتر آن مفهوم کمک می‌کند. مثال: انتشارات: جمع انتشار و نشر سازمانی که فرایند تولید کتاب را برعهده دارد مانند انتشارات سمت و مدرسه تعریف لغوی تعریف مفهومی تعریف از طریق ذکر مصادیق (صفحه ۳۲ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: از آنجا که هدف از تعریف کردن، شناساندن مفاهیم و تصورات مجهول برای شنونده است، (۲۵/۰ نمره) در بیشتر موارد ارائه مجموعه‌ای از چند نوع مختلف از تعریف، به معرفی بهتر آن مفهوم کمک می‌کند. (۲۵/۰ نمره) مثال: انتشارات: جمع انتشار و نشر، سازمانی که فرایند تولید کتاب را برعهده دارد. مانند انتشارات سمت و مدرسه (۵/۰ نمره) (هر مثال درست دیگری قابل قبول است)

ردیف	نمره
۱۷	(الف) عموم و خصوص مطلق؛ هر هندی آسیایی است / بعضی آسیایی‌ها هندی هستند / بعضی آسیایی‌ها هندی نیستند. (ب) عموم و خصوص مطلق؛ هر درخت سیب درخت است / بعضی درخت‌ها درخت سیب هستند / بعضی درخت‌ها درخت سیب نیستند. (ج) تباین؛ هیچ یخی آب نیست / هیچ آبی یخ نیست. (د) عموم و خصوص من وجه؛ بعضی لباس‌ها مشکی هستند / بعضی لباس‌ها مشکی نیستند / بعضی مشکی‌ها لباس نیستند. (صفحه ۲۲ و ۲۳ کتاب درسی) راهنمای تصحیح: (الف) عموم و خصوص مطلق (ب) عموم و خصوص مطلق (ج) تباین (د) عموم و خصوص من وجه (هر مورد ۲٫۵ نمره)
۱۸	(الف) ← ۶ (ب) ← ۱ (ج) ← ۲ (د) ← ۷ (هـ) ← ۳ (و) ← ۵
۱۹	
	الف) تصویر
	ب) تصدیق
	پ) تصویر
	ت) تصدیق
۲۰	
	الف) تباین
	ب) عموم و خصوص مطلق
	پ) تباین
	ت) عموم و خصوص من وجه
۲۱	
	الف) تعریف از طریق ذکر مصادیق
	ب) تعریف لغوی
	پ) تعریف مفهومی
	ت) تعریف لغوی

ردیف	نمره
۲۲	
الف	نادرست
ب	نادرست
پ	درست
ت	درست
۲۳	
الف	دوری است
ب	واضح نیست
پ	مانع نیست
ت	جامع نیست
۲۴	
الف	جامع نیست
ب	مبهم است
۲۵	رابطه دو کلی هیچ مصداق مشترک ندارند. الف) عموم و خصوص من وجه ب) تباین ج) عموم و خصوص مطلق د) تساوی

ردیف	نمره
۱	شرایط استقرای تعمیمی قوی را بنویسید. (سه مورد بدون مثال)
۲	برای مقابله با مغالطه تمثیل ناروا از چند روش می‌توان استفاده کرد؟ (فقط نام ببرید)
۳	درستی یا نادرستی عبارتهای زیر را با واژه‌های «درست» یا «نادرست» مشخص کنید.
	الف دانستن علم منطق، موجب جلوگیری از خطای اندیشه می‌شود.
	ب با توجه به عبارت «منطق بر وزن مفعول است»، منطق را باید یک مفهوم جزئی در نظر بگیریم.
	پ مفاهیمی که وجود مصداق خارجی برای آنها محال است، مفاهیم کلی هستند.
۴	در عبارتهای زیر، جاهای خالی را با مناسب‌ترین کلمه تکمیل کنید.
	الف در عبارت «دیشب بعد مدت‌ها، مادر بزرگم به خوابم آمد» لفظ «خواب»، مربوط به حیطة می‌شود.
	ب به کمک از تصدیق‌های معلوم به کشف تصدیق‌های مجهول دست می‌یابیم.
	پ آنچه موجب تشبیه منطق به ترازو شده است، بودن علم منطق است.
۵	در کدام مورد هر سه نوع دلالت برای واژه «دست» به کار رفته است؟ (۱) دوستم در حالی که مچ دستش را گرفته بود، به من گفت: از دست خیلی ناراحتم، تو دستم را شکستی. (۲) دست به دست هم دهیم تا که سرزمین و کشور از دست نرود و بیگانگان به کشور دست‌درازی نکنند.
۶	گزینه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.
	الف نظمی که در عالم وجود دارد، بیانگر وجود ناظمی باشعور و حکیم است. این عبارت یک (تعریف - استدلال) است.
۷	مفاهیم ستون سمت راست با کدام یک از مفاهیم ستون سمت چپ مرتبط است؟ (در ستون سمت چپ یک مفهوم اضافه است).
	<u>ستون سمت راست</u> الف) مفهوم ب) رابطه لفظ و معنا ج) در پاسخ به سؤال «چیست»؟ د) استفاده از کنایه و استعاره هـ) مصداق و) حکم و قضاوت <u>ستون سمت چپ</u> ۱) حیطة زبانی و ذهنی ۲) تعریف ۳) حیطة خارج ۴) استدلال ۵) تصدیق ۶) صورت ذهنی ۷) دلالت التزامی
۸	

ردیف	نمره	
		در هریک از موارد زیر، کدام یک از نسبت های چهارگانه (تساوی / تباین / عموم و خصوص مطلق / عموم و خصوص من وجه) برقرار است؟
		الف) میز و پایه میز
		ب) گل و گل رز
۹		درستی یا نادرستی عبارات زیر را تعیین کنید.
		الف) در عبارت: «دوستم گفت: این کتاب من است» احتمال وقوع مغالطه مشخص نبودن مرجع ضمیر وجود دارد.
۱۰		بین هر کدام از دو مفهوم زیر چه نسبتی از نسبت های چهارگانه (تساوی، تباین، عموم خصوص مطلق، عموم و خصوص من وجه) وجود دارد؟
		الف) تعریف و استدلال
		ب) مفهوم و مفهوم کلی
		پ) تعریف لفظی و تعریف لغوی
۱۱		در عبارت های زیر، جاهای خالی را با مناسب ترین کلمه، تکمیل کنید.
		الف) تعریف باید تمامی مصادیق یک مفهوم را در بر بگیرد و به اصطلاح افراد باشد.
۱۲		در هر مورد، کدام یک از شرایط تعریف صحیح (جامع بودن، مانع بودن، دوری نبودن) رعایت نشده است؟
		الف) مسلمان: انسان معتقد به خدا
		ب) سیاه چادر: چادری که به رنگ سیاه است.
		پ) مثلث: شکلی با سه ضلع مساوی
۱۳		نوع تعریف های (مفهومی / از طریق ذکر مصادیق / لفظی) زیر را مشخص کنید.
		الف) رسانه: مجلات، رادیو، ماهواره، اینترنت
		ب) پانتومیم: نمایشی است که معمولاً توسط یک بازیگر انجام می گیرد و در آن از هیچ کلامی استفاده نمی شود.
		پ) سیاره: مانند مریخ، زهره و ...
		ت) سنج: از ریشه سنه و دژ است.
۱۴		هریک از اصطلاحات زیر را تعریف کنید.
		الف) استنتاج بهترین تبیین

ردیف	نمره
۱۵	قوت و ضعف استدلال‌های زیر را مشخص کنید. الف هزاران سال است که خورشید صبح‌ها طلوع کرده است بعد از این هم صبح‌ها طلوع می‌کند. ب چند روز است که در راه دبیران دوستم را می‌بینم بعد از این هم او را در راه می‌بینم. پ آمارها نشان می‌دهد که اکثر تصادف‌ها جاده‌ای ناشی از سرعت غیرمجازاند. ت از آنجا که در یک سال گذشته در ساعت هفت این خیابان خلوت بوده امروز نیز خلوت است.
۱۶	هر کدام از تصاویر زیر با کدام نوع مغالطه در ارتباط است؟ الف (الف) ب (ب) پ (ج)
۱۷	اصطلاحات زیر را تعریف کنید. الف دلالت تضمینی

ردیف	نمره
۱	۱- نمونه‌ها باید تصادفی باشند. ۲- نمونه‌ها باید متفاوت بوده و بیانگر همه طیف‌های مختلفی باشند که در جامعه آماری ما وجود دارند. ۳- تعداد نمونه‌ها باید نسبت به کل جامعه آماری نسبت مناسبی داشته باشد.
۲	دو روش: ۱- توجه به وجوه اختلاف ۲- یافتن استدلال تمثیلی مخالف
۳	
	الف نادرست؛ دانستن منطق کافی نیست؛ بلکه به کارگیری آن باعث جلوگیری از خطای اندیشه می‌شود.
	ب درست؛ در اینجا چون واژه منطق مدنظر است و واژه‌ها و الفاظ مفاهیم جزئی هستند؛ بنابراین منطق هم یک مفهوم جزئی است.
	پ درست؛ مفاهیمی مثل شریک خدا، مربع پنج‌ضلعی و ... که محال هستند، مفاهیم کلی به حساب می‌آیند.
۴	
	الف ذهنی
	ب استدلال
	پ ابزاری
۵	گزینه ۱؛ به ترتیب: مطابقی، التزامی، تضمینی
۶	
	الف استدلال
۷	الف) ← ۶ ج) ← ۲ هـ) ← ۳ ب) ← ۱ د) ← ۷ و) ← ۵
۸	
	الف تباین
	ب عموم و خصوص مطلق
۹	
	الف نادرست؛ چون عبارت داخل گیومه قرار گرفته است، نقل قول به حساب می‌آید و مرجع فقط کلمه <u>دوستم</u> می‌باشد.
۱۰	
	الف تباین
	ب عموم و خصوص مطلق

ردیف	نمره
۱۱	
	الف) جامع
۱۲	
	الف) مانع بودن (علاوه بر مسلمانان، سایر خداپرستان را هم شامل می‌شود).
	ب) دوری نبودن (تعریف شیء به خودش)
	پ) جامع بودن (فقط مثلث متساوی‌الاضلاع را شامل می‌شود).
۱۳	
	الف) تعریف از طریق ذکر مصادیق (تعریف به مثال)
	ب) تعریف مفهومی (تحلیلی)
	پ) تعریف از طریق ذکر مصادیق (تعریف به مثال)
	ت) لفظی یا لغوی
۱۴	
	الف) بررسی احتمالات مختلف و در نظر گرفتن بهترین نتیجه با بررسی شواهد و قرائن
۱۵	
	الف) قوی
	ب) ضعیف
	پ) ضعیف
	ت) قوی
۱۶	
	الف) شیوه نگارشی کلمات (همدرد / هم، درد)
	ب) اشتراک لفظ (شیر می‌تواند هم به عنوان یک حیوان به کار برود و هم به عنوان یک نوع لبنیات).
	پ) شیوه نگارشی کلمات (ماست: یک نوع لبنیات است / مخفف ما است).
۱۷	
	الف) به نوعی از دلالت لفظ بر معنا که متضمن (دربدارنده) بخشی از معنای اصلی لفظ است دلالت تضمینی گفته می‌شود (دلالت لفظ بر بخشی از معنای لفظ مورد نظر)